

Innst. S. nr. 157

(1999-2000)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtalen (forbrukervern)

St.prp. nr. 42 (1999-2000)

Til Stortinget

Sammendrag

EØS-komiteen vedtok 28. januar 2000 å endre vedlegg XIX (forbrukervern) til EØS-avtalen, slik at samarbeidet ble utvidet til å omfatte europaparlaments- og rådsdirektiv 99/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier.

For Norges del vil innlemming av direktivet i EØS-avtalen nødvendiggjøre visse endringer i norsk lov.

Direktivet regulerer enkelte sider av avtaler om salg av løsøre fra næringsdrivende til forbruker. De rettighetene direktivet gir forbrukeren kan ikke fraskrives eller begrenses ved forhåndsavtale mellom selger og forbruker. Dersom kjøpsavtalen har en nær sammenheng med EØS, kan forbrukerens rettigheter etter direktivet heller ikke svekkes ved avtale om at reglene i en stat utenfor EØS skal regulere kjøpsavtalen.

Direktivet regulerer først og fremst spørsmålet om når en vare er mangelfull, og hvilke rettigheter forbrukeren har overfor selger i slike tilfeller. Når det gjelder avtalte rettigheter i form av garantier, tar direktivet bare sikte på å gi visse grunnleggende bestemmelser for å verne forbrukerne. I proposisjonen gjennomgås kort bestemmelsene i direktivet og i EØS-komiteens avgjørelse.

De spørsmål direktivet gjelder, er i norsk rett i dag i hovedsak regulert i kjøpsloven. Bruken av garantier i markedsføring er regulert i markedsføringsloven.

Kjøpsloven går allerede temmelig langt når det gjelder å gi forbrukeren vern, også på de områder direktivet omfatter. På noen punkter virker det likevel nødvendig med lovendringer for å gjennomføre bestemmelsene i direktivet, og dermed styrke forbrukervernet. Endringene vil stort sett ha preg av justeringer og videre utbygging av prinsipper som den norske lovgivningen alt bygger på. Det vil bli samarbeidet med de andre nordiske landene i gjennomføringsprosessen.

De punktene der direktivet synes å gå lenger enn gjeldende lovgivning er bl.a.:

- Definisjonen i direktivet av hvem som er forbruker sammenliknet med forbrukerbegrepet i kjøpsloven.
- Direktivet omfatter visse avtaler som innebærer både kjøp og tjenester i form av installering av varen. Direktivet omfatter dessuten avtaler om tilvirkning av løsøre, selv om forbrukeren skaffer alle materialene. Slike tilfeller faller utenfor kjøpsloven.
- På et par mindre punkter går retningslinjene i direktivet om når det foreligger en mangel ved varen, videre enn det som følger av kjøpsloven.
- Etter direktivet har forbrukeren litt videre adgang til å kreve heving eller retting og omlevering som følge av mangel ved varen, enn etter kjøpsloven.
- Bestemmelsene i direktivet om relativ reklamsjonsfrist er mer praktiske for forbrukeren enn bestemmelsene i kjøpsloven.
- Kravet i direktivet til hvilke opplysninger en garanti må inneholde, går lenger enn det som gjelder i dag etter markedsføringsloven.

De lovendringene som er nødvendige, vil bli vurdert og gjennomført i forbindelse med forslag til en generell revisjon av lovgivningen om forbrukerkjøp som bygger på NOU 1993:27 Forbrukerkjøpslov.

Innlemmingen av direktivet vil ikke få administrative eller budsjettmessige konsekvenser av betydning for offentlige myndigheter, ut over visse utgifter i forbindelse med informasjon. Systemet med vern av kollektive forbrukerinteresser over landegrensene, jf. artikkel 10 i direktivet, vil kunne innebære visse kostnader.

Justisdepartementet mener at en gjennomføring av direktivet i norsk rett vil styrke forbrukerkjøpernes rettsstilling på noen punkter sammenliknet med den lovgivningen vi har i dag. Justisdepartementet anbefaler at beslutningen i EØS-komiteen om å ta inn direktivet i EØS-avtalen godkjennes, og Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Vidar Bjørnstad, Jan Petter Rasmussen, Reidar Sandal og Ane Sofie Tømmerås, fra Fremskrittspartiet, Jan Simonsen og Jørn L. Stang, fra Kristelig Folkeparti, Finn Kristian Marthinsen og Åse Wisløff Nilssen, fra Høyre, lederen Kristin Krohn Devold og Bjørn Hernæs, og fra Senterpartiet, Rita H. Roaldsen, viser til at Norge er forpliktet gjennom EØS-avtalen til å innlemme EF-direktivene i norsk lovgivning, og har

derfor ingen innvendinger til forslaget om å samtykke i godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtalen. Komiteen konstaterer for øvrig at de endringene som dette vil medføre i norsk lovgivning stort sett vil ha preg av justeringer og videre utbygging av prinsipper som den norske lovgivning alt bygger på, og at Justisdepartementet mener at dette vil styrke forbrukerkjøpernes rettsstilling på enkelte punkter.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av beslutning i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtalen (forbrukervern).

Oslo, i justiskomiteen, den 11. april 2000

Kristin Krohn Devold
leder

Jan Simonsen
ordfører og sekretær